

***Pełnomocnik Rządu
do Spraw Programu dla Odry-2006***

***SPRAWOZDANIE
Pełnomocnika Rządu do Spraw Programu dla Odry - 2006
za rok 2010***

Wrocław, 2 czerwca 2011 r.

SPIS TREŚCI

<i>1. Informacje wprowadzające</i>	4
<i>2. Koordynacja i współpraca w zakresie realizacji zadań Programu dla Odry-2006</i>	6
<i>3. Współpraca w ramach Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem (MKOOpZ)</i>	16
<i>4. Wykorzystanie rezerwy celowej przeznaczonej na realizację Programu dla Odry- -2006 w 2010 r.</i>	18
<i>5. Efekty rzeczowe uzyskane w ramach realizacji Programu dla Odry-2006 w 2010 r.</i>	19
<i>6. Kontrole oraz monitoring inwestycji realizowanych w ramach Programu dla Odry- -2006</i>	20
<i>7. System Informacji Przestrzennej Dorzecza Odry (SIPDO)</i>	24
<i>8. Aktualizacja Programu dla Odry – 2006</i>	25
<i>9. Informacja o kontrolach przeprowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli w 2010 r.</i>	27
<i>10. Podsumowanie</i>	27

SPIS TABEL

Tabela nr 1

Rozliczenie wykorzystania rezerwy celowej budżetu państwa na Program dla Odry-2006 w roku 2010 _____ 18

Tabela nr 2

Wykaz wizytacji wybranych zadań realizowanych w ramach Programu dla Odry-2006 _____ 21

Tabela nr 3

Wykaz wizytacji zadań zgłoszonych przez jednostki do finansowania w 2011r. _____ 22

Tabela nr 4

Kontrole planowane na 2011 r. _____ 23

1. Informacje wprowadzające

Program dla Odry-2006, zwany dalej „*Programem*”, swoim zakresem obejmuje modernizację Odrzańskiego Systemu Wodnego. Realizowany jest przez Radę Ministrów na podstawie ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „*Program dla Odry-2006*” (Dz. U. Nr 98, poz. 1067 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 216, poz. 1827, z 2008 r. Nr 220, poz. 1427 oraz z 2009 r. Nr 161, poz. 1277).

W ustawie zostały określone cele oraz nakłady na finansowanie zadań *Programu*. Jej integralną część stanowią załączniki, które określają:

- planowany model finansowania *Programu* - nakłady roczne 2002-2016, poziom cen 2001 r. (*załącznik nr 1*),
- planowane środki finansowe na realizację zadań *Programu* (*załącznik nr 2*),
- planowane nakłady na realizację *Programu* w zakresie zadań inwestycyjnych, poziom cen 2001 r. (*załącznik nr 3*),
- planowane nakłady na realizację *Programu* w zakresie zadań modernizacyjnych (*załącznik nr 4*).

Podstawowe zadania *Programu* zostały wymienione w art. 2 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego *Program dla Odry-2006*. Są to:

- zbudowanie systemu biernego i czynnego zabezpieczenia przeciwpowodziowego,
- ochrona środowiska przyrodniczego i czystości wód,
- usuwanie szkód powodziowych,
- prewencyjne zagospodarowanie przestrzenne oraz renaturyzacja ekosystemów,
- zwiększenie lesistości,
- utrzymanie i rozwój żeglugi śródlądowej,
- energetyczne wykorzystanie rzek.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 marca 2002 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do Spraw Programu dla Odry–2006 (Dz. U. Nr 31, poz. 278) Pełnomocnikiem jest Wojewoda Dolnośląski. Nadzór nad działalnością Pełnomocnika Rządu sprawuje Prezes Rady Ministrów.

Pełniący od dnia 29 listopada 2007 r. funkcję Pełnomocnika Rafał Jurkowlaniec został odwołany z dniem 1 grudnia 2010 r ze stanowiska Wojewody Dolnośląskiego. W dniu 28 grudnia 2010 r. Prezes Rady Ministrów Donald Tusk powołał na stanowisko Wojewody Dolnośląskiego Aleksandra Marka Skorpę.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Pełnomocnik upoważniony jest do podejmowania działań w zakresie:

- 1) koordynowania realizacji zadań *Programu*, o którym mowa w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „*Program dla Odry-2006*”;
- 2) współpracy w zakresie działań w dorzeczu Odry, podejmowanych w ramach Inicjatywy Szczecińskiej, Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem oraz innych inicjatyw międzynarodowych;
- 3) współpracy z międzynarodowymi organizacjami i instytucjami, a także międzyrządowej współpracy w zakresie problematyki zrównoważonego rozwoju dorzecza Odry;
- 4) współpracy w zakresie środków pochodzących z funduszy wspólnotowych;
- 5) współpracy z instytucjami rządowymi, samorządowymi oraz innymi podmiotami finansującymi *Program*;
- 6) opracowywania projektów dokumentów niezbędnych do określenia w ustawie budżetowej środków na realizację *Programu* oraz opracowywanie preliminarza wydatków zgodnie z kierunkami zadań, ustalonymi przez *Komitet Sterujący Programu dla Odry-2006*;
- 7) przygotowywania planów finansowo-rzeczowych oraz harmonogramu działań podejmowanych w ramach *Programu*;
- 8) podejmowania działań zmierzających do pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych na realizację *Programu* ze źródeł krajowych i zagranicznych;
- 9) analizowania i oceniania rozwiązań prawnych i ekonomicznych z dziedzin związanych z realizacją *Programu*;
- 10) inicjowania kontroli przebiegu realizacji inwestycji i projektów *Programu*;
- 11) realizacji innych zadań powierzonych przez Radę Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów, związanych z *Programem* oraz ze zrównoważonym rozwojem dorzecza Odry.

Zgodnie z art. 5 ustawy organem opiniodawczo-doradczym Rady Ministrów jest *Komitet Sterujący Programu dla Odry-2006*, w skład którego wchodzi:

- przedstawiciel Prezesa Rady Ministrów jako Przewodniczący,
- przedstawiciele ministrów właściwych do spraw: gospodarki wodnej, finansów publicznych, administracji publicznej, członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, rozwoju wsi, rozwoju regionalnego, gospodarki, transportu, gospodarki morskiej i środowiska,

- przedstawiciele wojewodów: śląskiego, opolskiego, kujawsko-pomorskiego, dolnośląskiego, lubuskiego, łódzkiego, wielkopolskiego, zachodniopomorskiego,
- przedstawiciele zarządów województw: śląskiego, opolskiego, kujawsko-pomorskiego, dolnośląskiego, lubuskiego, łódzkiego, wielkopolskiego, zachodniopomorskiego,
- przedstawiciele nauki reprezentujący dziedziny ekologii, gospodarki wodnej i ochrony wód,
- przedstawiciele organizacji ekologicznych.

Pracami Komitetu kieruje Prezydium, w skład którego wchodzi Przewodniczący oraz dwóch członków Komitetu powoływanych przez Prezesa Rady Ministrów.

W 2010 r. skład Prezydium Komitetu Sterującego kształtował się następująco:

1. Rafał Jurkowlaniec – Przewodniczący,
2. Leszek Karwowski – Wiceprzewodniczący – przedstawiciel Ministra Środowiska,
3. Agnieszka Kapciak - Wiceprzewodniczący– przedstawiciel Ministra Rozwoju Regionalnego (z dniem 15 lutego 2010 r. zastąpiła Jarosława Orlińskiego).

Na podstawie § 11 ust. 1 Regulaminu *Komitetu Sterującego Programu dla Odry-2006* Sprawozdanie z działalności *Komitetu Sterującego* w 2010 r. przesłane zostało Prezesowi Rady Ministrów w dniu 10 stycznia 2011 r.

W 2010 r. obsługę Pełnomocnika Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 zapewniał Wydział Programu dla Odry-2006 Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, którego dyrektorem jest Stanisław Zięba.

2. Koordynacja i współpraca w zakresie realizacji zadań Programu

a) umowa pożyczki z Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju i Bankiem Rozwoju Rady Europy

W dniu 11 maja 2007 r. z inicjatywy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji została podpisana umowa pożyczki pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju na sfinansowanie *Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry*. Jego głównym elementem są dwa najważniejsze zadania ujęte w *Programie dla Odry-2006*: Zbiornik Racibórz Dolny oraz Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego. Wartość pożyczki wynosi 140,1 mln euro. Dodatkowo zawarta została z Bankiem Rozwoju Rady Europy umowa kredytu

na kwotę 204,9 mln euro. Całkowita wartość projektu wynosi 505 mln euro, w tym planowane jest pozyskanie co najmniej 130 mln euro z Funduszu Spójności. Nadzór nad realizacją Projektu sprawują Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Minister Środowiska.

b) Komitet Sterujący Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu rzeki Odry

Na podstawie powyższej umowy, w oparciu o uchwałę Nr 21/2007 Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2007 r., utworzony został *Komitet Sterujący Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu rzeki Odry*.

W skład Komitetu, którego Przewodniczącym jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji lub jego uprawniony przedstawiciel, wchodzi także Wojewoda Dolnośląski - Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006.

Pełnomocnik uczestniczył w posiedzeniach Komitetu Sterującego Projektu, które odbyły się w 2010 r. w dniach:

- 23 lutego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie

Przedstawiono aktualny stan realizacji zadań *Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu rzeki Odry*. Zasadnicze prace budowlane nie zostały rozpoczęte, skupiono się na wykupach nieruchomości niezbędnych do realizacji obu inwestycji, uzyskaniu uzgodnień środowiskowych oraz zatrudnieniu konsultantów wsparcia technicznego w Jednostkach Wdrożeniowych. Zaapelowano o niezwłoczne zakończenie prac nad wyborem jednego z trzech wariantów eksploatacyjnych zbiornika, zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko oraz omówiono problem braku map ewidencyjnych i wypisów w przedmiotowym raporcie, co uniemożliwia podjęcie dalszych działań zmierzających do uzyskania pozwolenia na budowę. Na spotkaniu poruszono także kwestie związane z prawem do dysponowania gruntami pod budowę zbiornika. Nie stwierdzono jednoznacznie, czy do uzyskania pozwolenia na budowę wystarczy prawo do dysponowania gruntem jedynie pod główne obiekty hydrotechniczne (zapory czołowe i boczne), czy konieczne jest także dysponowanie gruntem w czaszy zbiornika. Tomasz Siemoniak Sekretarz Stanu w MSWiA zobowiązał Wicewojewodę Śląskiego oraz Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej do rozstrzygnięcia tej kwestii poprzez uzyskanie niezależnej opinii prawnej. W trakcie spotkania przyjęto *Plan finansowy realizacji Projektu na 2010 rok* oraz *mapę drogową Projektu* umożliwiającą monitoring działań prowadzonych przez Jednostki Wdrożeniowe oraz bieżącą identyfikację problemów.

- 17 września w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie

Zwrócono uwagę na słabe wykorzystanie środków (na poziomie 30%) zaplanowanych do wydatkowania w 2010 r., spowodowane małym postępem realizacji zadań *Projektu*, zwłaszcza wykupu nieruchomości pod inwestycje. Poinformowano o uzyskaniu 7 września 2010 r. decyzji o ustaleniu środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia. Ze względu na problemy związane z kwestią praw autorskich do projektu budowlanego i wykonawczego, nie została przeprowadzona aktualizacja tych dokumentów przez Konsultanta Wsparcia Technicznego. W związku z powyższym zwrócono się do Komitetu Sterującego z prośbą o akceptację bezprzetargowego zlecenia aktualizacji przedmiotowych dokumentów przez ich autora, czyli Hydroprojekt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Ustalono, że zagadnienie to zostanie przedstawione również na najbliższej Misji Banku Światowego (20-24 września 2010 r.) w celu uzyskania akceptacji. Kolejną poruszaną kwestią były przepisy ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. Nr 143, poz. 963), zwanej „*specustawą*”, które nie upoważniały wykonawcy części *Projektu*, jakim jest Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu do korzystania z przepisów ww. *specustawy*. Zaproponowano, aby Sejmik Województwa upoważnił Dyrektora DZMiUW do występowania w imieniu i na rzecz województwa, które *specustawa* przewiduje jako inwestora w postępowaniu administracyjnym o wydanie pozwolenia na realizację inwestycji. Zwrócono także uwagę na przepis, który przewiduje termin 90 dni na wydanie przez wojewodę pozwolenia na realizację inwestycji i zwrócono się do właściwych w sprawie, a obecnych na spotkaniu Wojewodów Dolnośląskiego oraz Śląskiego o maksymalne skrócenie tego terminu. Następnie przedstawiono problemy związane z wykupem oraz wywłaszczeniem gruntów pod nową wieś Nieboczowy II, sposobem postępowania w przypadku nadwyżki pozyskanych gruntów na cel publiczny oraz budową kolektora ściekowego w nowej wsi na terenie Gminy Lubomia. W trakcie spotkania omówiono *Politykę wodną państwa*, która jest dokumentem strategicznym m.in. dla zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach *Projektu*. Dokument nie został jeszcze zatwierdzony przez Ministra Środowiska, co uniemożliwia przeprowadzenie strategicznej oceny jego oddziaływania na środowisko oraz wydawania decyzji środowiskowych dla poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych. Może to być również przyczyną zakwestionowania przez Komisję Europejską zasadności wydatkowania środków z Funduszu Spójności. Prezes KZGW przedstawił przebieg prac nad powyższym

dokumentem oraz wyraził przekonanie, że do końca roku zostanie on przyjęty przez Radę Ministrów. Przedstawiciel Ministra Środowiska zapewnił o niezwłocznym zakończeniu prac nad *Polityką wodną państwa*. Kolejnym omawianym problemem było opóźnienie w przekazaniu raportu z audytu finansowego przeprowadzonego przez Najwyższą Izbę Kontroli w Biurze Koordynacji Projektu, Jednostkach Realizujących Projekt oraz centralnych organach administracji. Niezłożenie wyników audytu w terminie może skutkować wstrzymaniem środków kredytowych przez MBOiR. W związku z powyższym zaproponowano, aby wszystkie jednostki uczestniczące w *Projekcie* poinformowały podczas najbliższej Misji Banku Światowego o problemach z obecnym audytorem i zasugerowały rozwiązanie problemu np. przez zlecenie audytu firmie zewnętrznej. Na zakończenie Komitet Sterujący Projektu zaakceptował zmiany harmonogramu rzeczowo-finansowego dla Podkomponentu C2, tj. *Prognozowania powodziowego SMOK*.

c) budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze (województwo śląskie)

W 2010 r. Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 kontynuował organizowanie cyklicznych narad roboczych mających za zadanie monitorowanie i koordynowanie przygotowań do rozpoczęcia realizacji zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny, który stanowi obok Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego najważniejsze zadanie *Programu*.

W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele Wojewodów: Opolskiego i Śląskiego, Starostowie Powiatów: Raciborskiego i Wodzisławskiego, Prezydent Raciborza, przedstawiciel inwestora bezpośredniego, czyli Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach oraz przedstawiciel Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry. W naradach tych udział brali również Wójtowie Gmin, na terenie których ma być zlokalizowana inwestycja, to jest: Lubomii, Kornowaca i Krzyżanowic oraz przedstawiciele miejscowej społeczności skupieni w ramach Stowarzyszenia na Rzecz Odtworzenia i Rozwoju Wsi Nieboczowy. Całkowita powierzchnia zbiornika Racibórz Dolny (2626 ha) w podziale na gminy kształtuje się następująco:

Lubomia - 1065 ha (40,6 %)

Racibórz 612 ha (23,3 %)

Kornowac 37 ha (1,4 %)

Krzyżanowice 912 ha (34,7 %)

W 2010 r. Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 zorganizował dwa spotkania, które odbyły się:

- 30 marca w Starostwie Powiatowym w Raciborzu

- 14 września w Starostwie Powiatowym w Wodzisławiu Śląskim

Od początku realizacji tej inwestycji, tj. od 2007 r. do końca 2010 r. nie realizowano żadnych prac technicznych. Nastąpi to dopiero po złożeniu wniosku i uzyskaniu decyzji o zgodzie na realizację inwestycji oraz po wyłonieniu wykonawcy robót budowlanych i wykonaniu wyprzedzających badań archeologicznych. Ponadto kontynuowano pozyskiwanie praw do kolejnych nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji. Odbywało się to niestety w tempie niezadowalającym. Trudności dotyczyły przede wszystkim nieruchomości będących własnością gmin i powiatów znajdujących się na terenie planowanej inwestycji.

Problem ten rozwiązuje jednak uchwalona w 2010 r. *specustawa*. Jej wejście w życie, upraszczające procedurę pozyskania przez inwestora praw do nieruchomości spowodowało, że priorytetem stało się teraz wykonanie aktualizacji projektu budowlanego i operatu wodnoprawnego. W związku z tym w dniu 29 grudnia 2010 r. inwestor podpisał z firmą Hydroprojekt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie umowę na aktualizację projektu budowlanego i operatu wodnoprawnego, przygotowanie oraz złożenie do Wojewody Śląskiego kompletnego wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji. Decyzja Wojewody Śląskiego pozwalająca na realizację inwestycji będzie miała charakter decyzji zintegrowanej i będzie zawierała podział nieruchomości oraz wykaz nieruchomości, które są niezbędne do realizacji inwestycji i w związku z tym staną się własnością Skarbu Państwa (przede wszystkim obszar obwałowań zbiornika) oraz nieruchomości uznanych za niezbędne do funkcjonowania inwestycji (głównie obszar czaszy zbiornika) podlegających trwałemu ograniczeniu korzystania z nich. Należy więc skoncentrować się na dokonaniu podziału nieruchomości i przypisaniu ich do wskazanych dwóch kategorii: niezbędnych do realizacji inwestycji i niezbędnych do jej funkcjonowania. Plan podziału nieruchomości będzie załącznikiem do wniosku o wydanie decyzji.

W zakres zbiornika wchodzi 4234 działek, z czego:

- 1715 działek przeznaczonych pod obiekty budowlane,
- 2519 działek znajduje się w czaszy zbiornika.

W dniu 7 września 2010 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach wydał decyzję o ustaleniu środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia. Odwołanie od tej decyzji do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniosła w dniu 7 października 2010 r. organizacja WWF Polska-Światowy Fundusz na Rzecz Przyrody. Do końca 2010 r. nie nastąpiło rozstrzygnięcie w tej sprawie.

Ponadto, w dniu 22 grudnia 2010 r. został złożony wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie nowej wsi dla mieszkańców miejscowości Nieboczowy.

d) Lokalny Komitet Wykonawczy dotyczący Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego

Na spotkaniu dotyczącym stanu zaawansowania realizacji *Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry*, które odbyło się w dniu 3 września 2008 r. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wojewodowie z terenu dorzecza Odry zobowiązani zostali do powołania lokalnych komitetów do realizacji poszczególnych projektów. Wojewoda Śląski zobowiązany został do powołania Komitetu do spraw Zbiornika Racibórz, Wojewoda Opolski – do spraw projektu: Skorogoszcz-Lewin Brzeski-Nysa, natomiast Wojewodowie Lubuski i Zachodniopomorski do spraw inwestycji na dolnej Odrze. Na terenie Dolnego Śląska Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 powołał Lokalny Komitet Wykonawczy do spraw, realizowanej w ramach projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza rzeki Odry, *Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego*. Celem działania Zespołu jest stały monitoring realizacji przedmiotowych inwestycji.

W skład powołanego Komitetu weszli Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Prezydent Wrocławia wraz z Dyrektorami Departamentów Architektury i Rozwoju, Infrastruktury i Gospodarki oraz Nieruchomości i Eksploatacji Urzędu Miejskiego Wrocławia, Starostowie Powiatów: wrocławskiego, oławskiego, trzebnickiego, burmistrzowie oraz wójtowie gmin na terenie których ma być realizowana inwestycja. W skład Komitetu weszli także przedstawiciele organów i instytucji, które uczestniczą lub mogą uczestniczyć w procesie inwestycyjnym: Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Dyrektor Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu, Dyrektor Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu oraz Dyrektor Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych

i Autostrad Oddział we Wrocławiu. W ramach Komitetu funkcjonuje także Grupa Robocza, której celem jest rozwiązywanie na bieżąco pojawiających się problemów. W jej skład wchodzi pracownicy organów tworzących Komitet Wykonawczy.

W 2010 r. odbyło jedno spotkanie Grupy Roboczej w dniu 7 kwietnia oraz jedno Komitetu – 21 czerwca. W trakcie spotkań omówiony został stan przygotowań i realizacja zadań w obrębie Wrocławskiego Węzła Wodnego. Dyskutowano także o zaistniałych problemach. Przedstawiciele poszczególnych Jednostek Realizujących Projekt (RZGW we Wrocławiu, DZMiUW we Wrocławiu oraz Urząd Miejski Wrocławia) przedstawiali stan zaawansowania prac przygotowawczych, bowiem w 2010 r. nie zostały jeszcze podjęte zasadnicze prace budowlane. RZGW we Wrocławiu realizuje dziesięć zadań podzielonych na pięć kontraktów, Urząd Miejski Wrocławia realizuje jedno zadanie (wał Kozanów), natomiast pozostałe zadania należą do DZMiUW we Wrocławiu i zostały podzielone na sześć kontraktów, z czego cztery obejmują zadania w dolinie Odry, a dwa w dolinie Widawy.

Ponadto zaprezentowano kwestie dotyczące pozyskania decyzji środowiskowych, przygotowywania wniosków o dofinansowanie z Funduszu Spójności oraz stanu zaawansowania pozyskiwania nieruchomości na cele budowlane. Poinformowano również o działaniach w sprawie zagospodarowania urobku z pogłębienia i poszerzenia koryta Starej Odry i Odry aż do ujścia Widawy. Do zdeponowania przewiduje się prawie 4 mln m³ mas ziemnych, z czego 1,5 mln m³ ma zostać wykorzystana do budowy stopnia wodnego Malczyce, do czego obligują RZGW we Wrocławiu zapisy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, natomiast pozostała część ma być zdeponowana na gruntach należących do Agencji Nieruchomości Rolnych.

Ponadto samodzielnej realizacji wału na wrocławskim osiedlu Kozanów podjęła się Gmina Wrocław. Spowodowane to było dużym znaczeniem tej inwestycji dla miasta, a jednocześnie problemami jakie stwarzało dla inwestora przedmiotowe zadanie (m.in. liczne protesty właścicieli działek na których ma być posadowiony wał). Władze Wrocławia zobowiązały się realizować zadanie w koordynacji czasowej i inżynierskiej z pozostałymi elementami WWW.

Niestety nadal bardzo poważnym problemem dla realizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego pozostaje kwestia przejęcia przez RZGW we Wrocławiu prawa posiadania jazu stałego przy elektrowni Wrocław I. *Jaz* odgrywa decydującą rolę w kształtowaniu przepływów, w tym szczególnie przepływów powodziowych na obszarze Wrocławskiego Węzła Wodnego. W ramach modernizacji przewidziany jest on do przebudowy na jaz

ruchomy. Zmiana konstrukcji i zasady działania polepszą warunki odpływu wód z Wrocławskiego Węzła Wodnego. Właścicielem elektrowni jest TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. (do 29 stycznia 2010 r. Jeleniogórskie Elektrownie Wodne Sp. z o.o.), który utrzymuje, że jest właścicielem jazu, mimo, że istnieją co do tego wątpliwości. Spółka konsekwentnie odmawia wydania jazu na cele związane z modernizacją WZW. RZGW we Wrocławiu wnosił o ustalenie warunków przeniesienia własności budowli na właściciela gruntu pod jazem, tj. na Skarb Państwa. Niestety prowadzone od 2007 r. negocjacje, rozmowy oraz propozycje zawarcia ugody, w które zaangażował się także Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006, nie przyniosły rezultatu.

Wobec braku możliwości polubownego załatwienia sprawy, w dniu 17 września 2010 r. RZGW we Wrocławiu złożył pozew do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieście. Postanowieniem z dnia 5 listopada 2010 r. Sąd ustalił wartość przedmiotu sporu na 956 000,00 zł i w związku z tym przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu (*zgodnie z art. 17 kodeksu postępowania cywilnego sądy rejonowe rozpatrują sprawy o prawa majątkowe o wartości poniżej 75 000,00 zł*).

W dniu 3 grudnia 2010 r. rozpatrujący sprawę Sąd Okręgowy ustalił wartość przedmiotu sporu na kwotę 7 700,00 zł (o taką wnioskował RZGW we Wrocławiu). Stwierdził w związku z tym swoją niewłaściwość w sprawie i przekazał ją do ponownego rozpatrzenia przez Sąd Rejonowy. Zażalenie na postanowienie w tej sprawie spółka TAURON wniosła do Sądu Apelacyjnego Wydział I Cywilny we Wrocławiu w dniu 29 grudnia 2010 r.

e) inne spotkania

W 2010 r. w ramach koordynacji zadań oraz współpracy Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 lub wyznaczeni przez niego przedstawiciele uczestniczyli w następujących spotkaniach i konferencjach:

- w dniu 21 kwietnia Dyrektor Wydziału Programu dla Odry-2006 uczestniczył w konferencji *Dolny Śląsk. Powódź a środowisko. Dobre praktyki* w Polanicy Zdroju. Konferencja została zorganizowana przez Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz WWF Polska. W obradach wzięli

udział przedsiębiorcy, przedstawiciele samorządu terytorialnego i administracji, działacze organizacji pozarządowych oraz eksperci z ośrodków akademickich Wrocławia i Krakowa.

- w dniu 23 kwietnia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego odbyła się konferencja zorganizowana przez Krajową Izbę Gospodarczą wraz z Naczelną Organizacją Techniczną oddział w Opolu pod tytułem *Gospodarcze wykorzystanie Odry i Kanału Gliwickiego – szansą na podniesienie innowacyjności przedsiębiorstw regionu*. W spotkaniu, które odbyło się pod honorowym patronatem profesora Jerzego Buzka Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego uczestniczył Dyrektor Wydziału Programu dla Odry-2006.

- w dniu 27 kwietnia Pełnomocnik Rządu zapoznał się z działaniem Systemu Informacji Rzecznej RIS (River Information Services) w Centrum Zarządzania w Děčín (Republika Czeska). Koncepcja RIS ma na celu wdrożenie usług informacji rzecznej wspierających planowanie oraz zarządzanie ruchem statków i transportem rzeczny. Jej wdrożenie nie tylko poprawia bezpieczeństwo i efektywność ruchu, ale jednocześnie zwiększa wydajność i bezpieczeństwo działań transportowych.

- w dniu 28 kwietnia odbyło się w Pradze w Ministerstwie Transportu spotkanie na szczeblu rządowym, w którym uczestniczyli Pani Anna Wypych-Namietko Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, Pavel Škvára Wiceminister Transportu Republiki Czeskiej oraz Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006. Spotkanie dotyczyło polsko-czeskiej współpracy w zakresie transportu wodnego śródlądowego, a w szczególności projektu połączenia kanałowego Dunaj-Odra-Łaba i realizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej. Podczas obrad podpisano Aneks do Memorandum o współpracy w przygotowaniu realizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej na odcinku Koźle-Ostrawa.

- w dniach 11 i 12 maja Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 w ramach koordynacji realizacji *Programu* dokonał przeglądu zadań realizowanych na terenie województw: wielkopolskiego, łódzkiego i kujawsko – pomorskiego, tj. budowy zbiornika przeciwpowodziowego Wielowieś-Klasztorna na rzece Prosna (województwo wielkopolskie), modernizacji wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty (województwo wielkopolskie), budowy zbiornika Smardzew na rzece Myja (województwo łódzkie) oraz prac regulacyjno-modernizacyjnych rzeki Gąsawki (województwo kujawsko-pomorskie). Pełnomocnikowi Rządu przedstawiono zakres rzeczowy inwestycji, na które wydatkowano dotychczas ponad 336 mln zł oraz poinformowano o problemach napotykanym przy ich

realizacji. W trakcie prowadzonych z inwestorami rozmów, Pełnomocnik zachęcał do większego wykorzystywania środków pochodzących z Unii Europejskiej.

- w dniu 30 czerwca przedstawiciel Pełnomocnika wziął udział w spotkaniu konsultacyjnym dotyczącym *Polityki wodnej państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016)* wraz z *Prognozą jego oddziaływania na środowisko* zorganizowanym w Poznaniu przez KZGW w Warszawie.

- w dniach 17 sierpnia w Goerlitz (Republika Federalna Niemiec) oraz 1 października w Zgorzelcu Dyrektor Wydziału Programu dla Odry-2006 uczestniczył w spotkaniach, w wyniku których postanowiono utworzyć polsko-niemiecko-czeską grupę roboczą do spraw analizy sytuacji powodziowej na Nysie Łużyckiej w sierpniu 2010 r. Zadaniem grupy było opracowanie, w jak najkrótszym terminie, raportu, który zawierać będzie przyczyny i przebieg tego gwałtownego wezbrania, a także przeanalizuje i wskaże potrzeby dalszych badań, w tym zwłaszcza modelowych. Raport pt. *Wezbranie w zlewni Nysy Łużyckiej 7-10 sierpnia 2010 r.* przekazano stronom pod koniec października 2010 r.

- w dniu 1 października przedstawiciel Pełnomocnika wziął udział w naradzie dotyczącej zabezpieczenia przed powodzią miasta Nowa Sól i gmin ościennych, którą zorganizował Marszałek Województwa Lubuskiego w siedzibie Urzędu Miasta w Nowej Soli. Głównym celem spotkania było zintensyfikowanie prac dotyczących ochrony przeciwpowodziowej w zakresie przygotowania dalszych niezbędnych inwestycji oraz zabezpieczenia środków finansowych na realizację prac przygotowawczych (poza zadaniami, które są realizowane przez Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze),

- w dniach 20-21 października odbyła się na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu międzynarodowa konferencja pt. *Odrzańska Droga Wodna – stan obecny i perspektywiczny*, w której udział wziął Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006. W sesji dotyczącej stanu hydrotechnicznej zabudowy Odry, prezentację dotyczącą odbudowy żeglowności Odry w *Aktualizacji Programu dla Odry -2006* przedstawił Dyrektor Wydziału Programu dla Odry-2006.

- w dniu 3 listopada w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu odbyło się kolejne polsko-czeskie spotkanie w sprawie utworzenia europejskiego kanału Dunaj-Odra-Łaba. W spotkaniu uczestniczyli: Anna Wypych-Namietko Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, Leszek Karwowski Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, przedstawiciele Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej i Urzędu Żeglugi Śródlądowej. Przedstawiciel Ministerstwa Transportu Republiki Czeskiej Ivo Toman omówił dotychczasowe działania grupy roboczej ds. realizacji drogi wodnej Ostrawa-

-Koźle-Odra (projekt realizowany w ramach Odrzańskiej Drogi Wodnej). W drugiej części spotkania omówiono realizację projektów w zakresie modernizacji infrastruktury transportu wodnego na Odrze w ramach *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*. Pełnomocnik Rządu przedstawił informacje na temat projektu *Aktualizacji Programu dla Odry - 2006*.

3. Współpraca w ramach Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem (MKOOpZ)

W dniu 12 lutego 2008 r. decyzją Ministra Środowiska Pan Stanisław Zięba Dyrektor Wydziału Programu dla Odry – 2006 Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu włączony został do składu delegacji polskiej w Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem, a następnie do polskiej części Grupy Roboczej *Powódź (G2)*.

W dniach 29 i 30 września 2010 r. w Ministerstwie Środowiska Republiki Czeskiej w Pradze odbyła się 15. Narada tej Grupy. W trakcie spotkania delegacja polska poinformowała o inwestycjach z zakresu ochrony przeciwpowodziowej realizowanych w ramach *Programu*, w tym m.in. o stanie zaawansowania przygotowań do realizacji Zbiornika Racibórz Dolny i Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego oraz o prowadzeniu modernizacji systemu ochrony przed powodzią Słubic, a także miasta Lwówek Śląski.

Ponadto w trakcie posiedzenia dyskutowano o dalszym postępowaniu przy implementacji Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 06.11.2007, str.27).

Poinformowano, że przygotowaniem projektu koncepcji wdrażania Dyrektywy Powodziowej w dorzeczu Odry, od strony merytorycznej, zajmuje się, utworzony w ramach G2, Zespół Roboczy. Ustalono, że materiałem wyjściowym w pracy nad przedmiotowym projektem, będzie dokument podobny, sporządzony w ramach Komisji Łąbskiej tj. *Aspekty podlegające koordynacji w ramach wdrażania Dyrektywy 2007/60/WE w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim na Międzynarodowym Obszarze Dorzecza Łaby*.

Uzgodniono także termin, w którym poszczególne delegacje wskażą odcinki rzek o znaczeniu międzynarodowym, które zostaną poddane wstępnej ocenie ryzyka powodziowego.

W trakcie narady przekazane zostały również informacje na temat dalszego rozwoju i utrzymania GeoPortalu MKOOpZ z uwzględnieniem GIS-Prototypu *HWSGIS-Oder/ Flood Mapping* oraz sytuacji powodziowej, która w roku ubiegłym miała miejsce w Polsce, Saksonii oraz Republice Czeskiej.

W dniach 7 i 8 grudnia 2010 r. w siedzibie Sekretariatu MKOOpZ we Wrocławiu odbyło się 13 Posiedzenie Plenarne Komisji. W jego trakcie przedstawiono *Sprawozdanie z działalności MKOOpZ i Sekretariatu MKOOpZ za rok 2010*. Delegacja polska zaprezentowała materiały wykonane w ramach środków przeznaczonych na promocję Komisji oraz jej działalności.

Ponadto przedstawiono sprawozdania z działalności grup i podgrup roboczych MKOOpZ oraz omówiono i uchwalono harmonogram pracy Komisji na rok 2011.

W trakcie spotkania Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem uchwaliła także wykonanie budżetu za rok 2010 oraz budżet na rok 2011 z sumą budżetową 1 400 000,00 zł.

4. Wykorzystanie rezerwy celowej przeznaczonej na realizację Programu dla Odry-2006 w 2010 r.

Z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej w 2010 r. na realizację Programu wynoszącej 78 243 000 zł wykorzystana została kwota 77 566 508,30 zł, tj. 99 %. Szczegółowe informacje dotyczące wydatkowania rezerwy przez poszczególnych dysponentów przedstawione zostały w tabeli nr 1.

Tabela nr1. Rozliczenie wykorzystania rezerwy celowej budżetu państwa na Program dla Odry-2006 w roku 2010

Lp.	Dysponent	Część budżetu	Kwota decyzji Ministra Finansów	Plan po zmianach	Wykonanie budżetu	Kwota niewydatkowana
1.	2.	3.	4.	5. (kol. 6+7)	6.	7.
1	Minister Środowiska w tym : • RZGW Gliwice • RZGW Wrocław • RZGW Szczecin • RZGW Poznań	22	25 160 000,00 2 570 000,00 17 620 000,00 820 000,00 4 150 000,00	26 877 053,00 2 570 000,00 22 388 777,00 680 276,00 1 238 000,00	26 606 683,20 2 569 999,08 22 388 765,34 456 050,45 1 191 868,33	270 369,80 0,92 11,66 224 225,55 46 131,67
2	Minister Środowiska-Lasy	41	917 000,00	917 000,00	814 631,69	102 368,31
3	Wojewoda Dolnośląski w tym: • DZMiUW • Pełnomocnik	85/02	11 984 000,00 9 331 000,00 2 653 000,00	10 226 947,00 9 331 000,00 895 947,00	9 925 043,38 9 029 097,35 895 946,03	301 903,62 301 902,65 0,97
4	Wojewoda Kujawsko - -Pomorski	85/04	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	0,00
5	Wojewoda Lubuski	85/08	9 239 000,00	7 028 000,00	7 028 000,00	0,00
6	Wojewoda Łódzki	85/10	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	0,00
7	Wojewoda Opolski	85/16	7 000 000,00	8 641 000,00	8 640 695,75	304,25
8	Wojewoda Śląski	85/24	6 343 000,00	4 553 000,00	4 553 000,00	0,00
9	Wojewoda Wielkopolski	85/30	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	0,00
10	Wojewoda Zachodniopomorski	85/32	4 100 000,00	6500 000,00	6 498 454,28	1 545,72
Część 83 Rezerwa celowa na realizację Programu dla Odry 2006 w roku 2010			78 243 000,00	78 243 000,00	77 566 508,30	676 491,70

W 2010 r. z przyznanych przez Ministra Finansów środków finansowych nie została wykorzystana kwota 676 491,70 zł, stanowiąca 0,8% rezerwy celowej. Przyczyny takiego stanu rzeczy przedstawiono poniżej:

- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie (224 225,55 zł)

- osiągnięcie w przetargach niższych niż zaplanowano cen,

- przedłużające się procedury wydawania przez Regionalną Dyрекję Ochrony Środowiska w Szczecinie decyzji dla zadań: *Aktualizacja koncepcji regulacji ciekłu Odry granicznej i Poprawa odpływu wód powodziowych w okresie zimowym z Jeziora Dąbie.*
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu (46 131,67 zł)
  - osiągnięcie w przetargach niższych niż zaplanowano cen.
- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych (102 368,31 zł w tym RDLP w Katowicach – 2 736,00 zł oraz RDLP w Szczecinie – 99 632,31 zł)
  - osiągnięcie w przetargach niższych niż zaplanowano cen.
- Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu (301 902,65 zł)
  - powódź uniemożliwiła realizację zadania pn. *Modernizacja wałów przeciwpowodziowych rzeki Odry w km 405+000 – 410+000 gm. Żukowice* oraz spowodowała konieczność zlecenia dodatkowego opracowania dotyczącego przyjętych rozwiązań projektowych przedsięwzięcia.

W pozostałych pięciu jednostkach suma środków niewykorzystanych wynosi 1 863,52 zł.

5. Efekty rzeczowe uzyskane w ramach realizacji Programu dla Odry-2006 w 2010 r.

Poniżej przedstawiono uzyskane w 2010 r. w ramach realizacji Programu efekty rzeczowe.

W ramach komponentu *Budowle regulacyjne* wykonano remonty budowli hydrotechnicznych, w tym m.in.:

- 7 śluz,
- 4 stopni wodnych,
- 4 jazów,
- 49,1 km regulacji rzek i potoków.

W ramach komponentu *Budowle przeciwpowodziowe* wybudowano:

- 18,4 km wałów,
- 3 zbiorniki małej retencji

oraz wyremontowano 1 zbiornik wodny.

Ponadto w ramach komponentu *Lasy* odtworzono 8,90 ha pokrywy leśnej oraz zalesiono 20,16 ha gruntów porolnych.

6. Kontrole oraz monitoring inwestycji realizowanych w ramach Programu dla Odry - 2006

W 2010 r. na podstawie § 2 pkt 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 marca 2002 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do Spraw Programu dla Odry – - 2006 (Dz.U. 2002 nr 31, poz. 278) zwrócono się do dysponentów środków z prośbą o zainicjowanie kontroli w zakresie finansowo – rzeczowej realizacji zadań prowadzonych w 2010 r. na podstawie ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego Program dla Odry - 2006 (Dz.U. 2001 nr 98 poz. 1067 z późn. zm.) przez Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi, Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone przez poszczególnych dysponentów środków w obecności pracowników Wydziału Programu dla Odry – 2006 Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

Przedmiotem kontroli, przeprowadzonej przez Wojewodę Łódzkiego w dniach 22, 23 i 30 lipca 2010 r. był przebieg realizacji inwestycji pn. *Zbiornik Smardzew - zbiornik wodny, gm. Sieradz, Wróblew* prowadzonej przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi. Kontrolą objęto okres od stycznia do czerwca 2010 r. w zakresie dokumentacji finansowej, przetargowej oraz technicznej. Ponadto dokonano weryfikacji stanu faktycznego wykonania robót przedstawionych do rozliczenia dotacji z wizją lokalną obiektu. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w działaniach podejmowanych w okresie objętym kontrolą.

W dniu 27 lipca 2010 r. Wojewoda Lubuski przeprowadził kontrolę zadania pn. *Gorzów-Borek-Ciecierzycy - modernizacja lewostronnego wału rzeki Warty* realizowanego przez Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji ww. zadania. Ustalono, iż nie występuje zagrożenie niewykorzystania środków finansowych przyznanych z *Programu* na jego realizację. Roboty budowlane pod względem technicznym nie budziły zastrzeżeń kontrolujących. Stwierdzono, iż były realizowane i rozliczane zgodnie z opracowywanym harmonogramem rzeczowo – finansowym, stanowiącym załącznik do umowy zawartej z wykonawcą robót.

W dniu 21 września 2010 r. odbyła się zarządza przez Wojewodę Śląskiego kontrola zadania pn. *Budowa lewostronnego obwałowania rzeki Odry w km. 63+300 –*

-66+500 w Gm. Rudnik – etap III realizowana przez Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach. W trakcie kontroli stwierdzono niskie wykorzystanie przyznanych środków spowodowane niekorzystnymi warunkami hydrologiczno-meteorologicznymi, a w szczególności wystąpieniem powodzi w maju, czerwcu i na początku września a także utrzymującymi się wysokimi stanami wody w Odrze, które uniemożliwiały harmonijną realizację robót.

Ponadto Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry – 2006 wystąpił do dysponentów środków z prośbą o udzielenie informacji na temat kontroli przeprowadzonych z własnej inicjatywy dotyczących zadań realizowanych w ramach Programu. Z informacji uzyskanych od Wojewody Zachodniopomorskiego wynika, iż w okresie od 4 do 15 października 2010 r. przeprowadzono kontrolę problemową w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego i Zachodniopomorskim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie. Zakres jej obejmował m.in. wykorzystanie dotacji celowych z budżetu państwa, w tym przyznanej w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01008 – Melioracje wodne § 6510 dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na inwestycje z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd województwa w zakresie realizacji inwestycji pn. *Modernizacja Odrzańskiego Systemu Wodnego w ramach wieloletniego Programu dla Odry – 2006* na wykonanie zadania pn. *Bielinek – Osinów Dolny. Odbudowa (modernizacja) wału przeciwpowodziowego zadanie 2 ,3 ,4 w km 3 +100 ÷ 9+800*. Nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w działaniach podejmowanych w 2009 r., tj. w okresie objętym kontrolą.

Pracownicy Wydziału Programu dla Odry – 2006 Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili w 2010 r. wizytacje wybranych zadań realizowanych w ramach Programu. Kontrolą objęto zadania w różnej fazie ich realizacji. W ich trakcie dokonywano przeglądu dokumentacji danej inwestycji oraz przeprowadzano wizje terenowe na całym obszarze jej realizacji. Ustalenia i wyniki wizytacji dokumentowane każdorazowo notatkami służbowymi przedstawione zostały w tabeli nr 2.

Tabela nr 2 Wykaz wizytacji wybranych zadań realizowanych w ramach Programu dla Odry-2006

Lp.	Data wizytacji	Miejsce	Nazwa zadania realizowanego w ramach Programu
1.	1.07.2010 r.	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu	Zbiornik retencyjny Kluczbork na rzece Stobrawie w km 61+500.
2.	20.07.2010 r.	Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach	Budowa lewostronnego obwałowania rzeki Odry w km 63+300 – 66+500 w gminie Rudnik – etap III (powiat Racibórz).

<i>Lp.</i>	<i>Data wizytacji</i>	<i>Miejsce</i>	<i>Nazwa zadania realizowanego w ramach Programu</i>
3.	20.07.2010 r.	Śląski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Katowicach	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Krzanowice, gmina Krzanowice (powiat Racibórz).
4.	5.08.2010 r.	Lubuski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Zielonej Górze	Zbiorniki małej retencji Gm. Czerwieńsk – zbiornik Strużyna, zbiornik Czerwieńsk (powiat Zielona Góra).
5.	5.08.2010 r.	Lubuski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Zielonej Górze	Zabezpieczenie przed powodzią miasta Bytom Odrzański – etap II – budowa wału przeciwpowodziowego (powiat Nowa Sól).
6.	18.08.2010 r.	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Poznaniu	Zbiornik Wielowieś Klasztorna na rzece Prośnie - etap I (pow.: Ostrów Wlkp., Kalisz, Ostrzeszów).
7.	18.08.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	Remont modernizacyjny jazu Rypinkowskiego w Kaliszu (rzeka Proсна).
8.	24.08.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	Zbiornik Pakość – modernizacja naturalnych skarp zbiornika.
9.	25.08.2010 r.	Śląski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Katowicach	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Rudnik. Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Brzeźnica. Budowa suchego zbiornika Ligocki wraz z regulacją koryta cieklu Ligockiego.
10.	14 – 15.09.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Regulacja potoku Zadrna w miejscowości Kamienna Góra.
11.	14 – 15.09.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Rzeka Pełcznica w miejscowości Wałbrzych; w km 25+500-26+600 ul. Wrocławska i ul. Pocztowa w km 29+500-30+500.
12.	14 – 15.09.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Potok Otluczona w miejscowości Głuszycza Górna.
14.	14 – 15.09.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Regulacja potoku Lesk w miejscowości Witków Śląski w km 7+260 - 9+525 Etap I, odc. 5 w km 7+260-7+544.
15.	17.11.2010 r.	Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych we Wrocławiu	Wierzbiak - zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta Legnica.

Ponadto pracownicy Wydziału Programu dla Odry – 2006 Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili w 2010 r. wizytacje zadań zgłoszonych przez jednostki do finansowania w 2011 r. w celu ustalenia zasadności finansowania ich z rezerwy celowej. Ustalenia i wyniki wizytacji także dokumentowane każdorazowo notatkami służbowymi, przedstawione zostały w tabeli nr 3.

Tabela nr 3 Wykaz wizytacji zadań zgłoszonych przez jednostki do finansowania w 2011 r.

<i>Lp.</i>	<i>Data wizytacji</i>	<i>Miejsce</i>	<i>Nazwa zadania realizowanego w ramach Programu</i>
1.	14.07.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	Modernizacja śluz odrzańskich na odcinku będącym w zarządzie RZGW Gliwice - przystosowanie do III klasy drogi wodnej – etap II.
2.	14.07.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	Budowa zbiornika przeciwpowodziowego Kotlarnia na rzece Bierawie.
3.	15.07.2010 r.	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Opolu	Przebudowa (modernizacja) istniejącego wału „Metalchem” w Opolu.
4.	15.07.2010 r.	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Opolu	Wał rzeki Odry na odcinku Dobrzeń Wielki - Czarnowąsy.
5.	4.08.010 r.	Starosta Powiatu Częstochowskiego	Odbudowa zbiornika Blachownia.
6.	19.08.2010 r.	Lubuski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Zielonej Górze	Jezioro Rapino – mała retencja.

Lp.	Data wizytacji	Miejsce	Nazwa zadania realizowanego w ramach Programu
7.	26.08.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	Rekultywacja skarp zbiornika wodnego Dzierżono Duże na długości 3 km.
8.	26.08.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	Remont jazu segmentowego w Łabędach, rzeka Kłodnica w km 43+100.
9.	26.08.2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach	Remont jazu klapowego w Łabędach rzeka Kłodnica km 41+900.
10.	14 – 15.09. 2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Rzeka Bystrzyca jaz stały w m. Okulice.
11.	14 – 15.09. 2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Regulacja rzeki Bóbr miejscowość Wojanów w km 220+400-227+400
12.	14 – 15.09. 2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Potok Złota Woda m. Łomnica i pot. Rybna m. Grzmiąca.
13.	14 – 15.09. 2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Rzeka Bystrzyca m. Lubachów.
14.	14 – 15.09. 2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Potok Jaskówka m. Kłodzko i Jaskowa.
15.	14 – 15.09. 2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Rzeka Ścinawka m. Tłumaczów – Ścinawka.
16.	14 – 15.09. 2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Rzeka Włodzica m. Włodowice i Ludwikowice.
17.	14 – 15.09. 2010 r.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Budowle regulacyjne. Potok Jodłownik m. Wojciechowice.
18.	17.11.2010 r.	Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu	Wał rzeki Kaczawy (Kartuska) m. Legnica*.
19.	18.11.2010 r.	Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu	Domaszków-Tarchalice – odtworzenie naturalnej retencji przeciwpowodziowej doliny rzeki Odry, gmina Wołów.

Ponadto, w listopadzie 2010 r. w Wydziale Programu dla Odry – 2006 został opracowany plan kontroli zadań planowanych do realizacji przy udziale środków *Programu* w 2011 r. Do dysponentów środków zostały przesłane pisma z prośbą o wpisanie niżej wymienionych inwestycji do planów kontroli.

Tabela nr 4 Kontrole planowane w 2011 r.

Lp.	Wyszczególnienie zadań do kontroli	Jednostka realizująca zadanie
1.	Modernizacja śluz odrzańskich na odcinku będącym w zarządzie RZGW Gliwice- przystosowanie do III klasy drogi wodnej – etap II	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach
2.	Zadania inwestycyjne realizowane dla ochrony przed powodzią terenów gminy Cisek: 1. Budowa lewostronnego obwałowania rzeki Odry Cisek- Dzielniczka, zadanie 1 2. Budowa lewostronnego obwałowania rzeki Odry w km 65+500-67+000 oraz wału bocznego w m. Miejsce Odrzańskie	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu
3.	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta Gryfino	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie
4.	Ochrona przed powodzią miasta Słubice	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze

7. System Informacji Przestrzennej Dorzecza Odry (SIPDO)

SIPDO jest narzędziem informatycznym wspomagającym zarządzanie realizacją zadań oraz inwestycjami *Programu*, których realizacja wiąże się pośrednio lub bezpośrednio z działalnością Pełnomocnika. Spełnia ono również funkcję informacyjną dla jednostek realizujących zadania *Programu*. W 2010 r. kontynuowane były prace związane z funkcjonowaniem i rozwojem Systemu.

W czerwcu 2010 r. zmieniono sposób wyświetlania danych w portalu mapowym sipdo_public w celu poprawy czytelności udostępnianych informacji. Pełne nazwy inwestycji *Programu* zastąpiono nazwami skróconymi, które są wyświetlane na mapie dopiero poniżej skali 1:250 000.

Do systemu zaimplementowano również zasób danych rastrowych zakupionych w 2006 r. od Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Dane te obejmują czarno-białe ortofotomapy o rozmiarze piksela 0,5 m dla wybranych fragmentów dorzecza Odry (okolice Kłodzka, obszar Wrocławskiego Węzła Wodnego, okolice Raciborza (budowa zbiornika Racibórz) w sumie ok. 2130 km²). Zostały one również upublicznione w postaci rastrów:

- Ortofoto Kłodzko 5000
- Ortofoto Raciborz 5000
- Ortofoto Wrocław 5000

w portalu sipdo_public we wszystkich mapach modułu *Zabezpieczenie przeciwpowodziowe*.

W maju 2010 r. dokonano aktualizacji oprogramowania ArcGIS z wersji 8.3 do 9.1, która została dostarczona w ramach support'u w 2005 r. W wyniku tej operacji zainstalowano nowszą wersję oprogramowania ArcGIS w wersji 9.1 wraz z Service Pack 2 oraz nakładkami lokalizacyjnymi (polska wersja językowa) na trzech stacjach graficznych służących do zarządzania systemem. Dzięki tej operacji uzyskano możliwość dostępu do portali internetowych świadczących usługi dostępu do danych przestrzennych (technologia WMS) np. www.geoportal.gov.pl. Ograniczyło to potrzebę odpłatnego nabywania danych cyfrowych, które po pewnym czasie ulegają dezaktualizacji.

W związku z deklaracją Dyrektora Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie dotyczącą przekazania map z obiektami zrealizowanymi w ramach *Programu* zwrócono się w piśmie z dnia 28 października 2010r.

r. o przedmiotowe dane. W odpowiedzi na powyższe, w dniu 2 grudnia 2010 r. otrzymano dane cyfrowe o 13 inwestycjach zrealizowanych w ramach *Programu* do końca 2010 r.

Ponadto w roku 2010 na bieżąco wprowadzano i aktualizowano dane dotyczące inwestycji realizowanych w ramach *Programu* na podstawie planów i sprawozdań przesyłanych przez jednostki realizujące te zadania. Ogółem dodano 21 nowych oraz zaktualizowano 87 inwestycji.

8. Aktualizacja Programu dla Odry – 2006

Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 wykonując Uchwałę Nr II/2009 Komitetu Sterującego z 21 lipca 2009 r. w 2010 r. zobowiązującą go do podjęcia czynności skutkujących przyjęciem przez Radę Ministrów projektu *Aktualizacji Programu*, kontynuował w 2010 r. działania dotyczące przedmiotowego dokumentu.

W dniu 11 grudnia 2009 r. na stronie internetowej Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ukazało się ogłoszenie Pełnomocnika Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 - Wojewody Dolnośląskiego o przetargu nieograniczonym na sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pod nazwą *Program dla Odry-2006-aktualizacja*. Ogłoszenie zostało zamieszczone także na stronach internetowych Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu (www.duw.pl), *Programu* (www.programodra.pl) oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie urzędu, tzn. w ogólnie dostępnym miejscu, gdzie zwyczajowo zamieszczane są ogłoszenia Wojewody Dolnośląskiego. Oferty, w odpowiedzi na ogłoszenie, można było składać do dnia 25 stycznia 2010 r. do godz. 11.00. Wartość zamówienia oszacowano na kwotę 1 500 000,00 zł netto (1 830 000,00 zł brutto). Przy ustalaniu wartości oparto się na wycenie sporządzanej dla Wojewody Małopolskiego (działającego w imieniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji) prognozy oddziaływania na środowisko skutków realizacji *Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły na obszarze województw: śląskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego*. Uwzględniono jednak to, że *Program* obejmuje szerszy zakres, zarówno terytorialny, jak i merytoryczny.

W wymaganym terminie do siedziby Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu wpłynęła jedna oferta. Złożyła ją konsorcjum trzech firm:

- 1) Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie, ul. Podleśna 61,
- 2) Instytut Rozwoju Miast z siedzibą w Krakowie, ul. Cieszyńska 2,

3) Instytut Ochrony Środowiska z siedzibą w Warszawie, ul. Krucza 5/ 11d.

Cena zaproponowana w ofercie to 880 000,00 zł.

W związku z tym, że oferta spełniała kryteria wskazane w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, w dniu 9 marca 2010 r. została ona wybrana.

Po przedłożeniu przez Wykonawcę w dniu 23 kwietnia 2010 r. gwarancji bankowej stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy, w dniu 26 kwietnia 2010 r. przedmiotowa umowa została podpisana. Zgodnie z jej zapisami prognoza miała zostać wykonana w terminie do sześciu miesięcy od daty podpisania umowy.

W dniu 25 października 2010 r. prognoza została przekazana do Wydziału Programu dla Odry-2006. Biorąc pod uwagę, że prognoza jest dokumentem subiektywnym o charakterze oceniającym oraz proponującym, Zamawiający zawarł w umowie zapis gwarantujący możliwość zgłoszenia do niej uwag. Propozycje i sugestie dotyczące przedmiotowego dokumentu przekazane zostały IMGW w dniu 18 listopada 2010 r. Ostateczną wersję prognozy wykonawca przekazał w dniu 17 grudnia 2010 r. W konsekwencji tego, w dniu 21 grudnia 2010 r. podpisany został protokół zdawczo - odbiorczy.

Następnie na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.) w dniu 2 lutego 2011 r. projekt *Aktualizacji Programu* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko* przekazany został do zaopiniowania Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska oraz Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu. Uwagi do projektu *Aktualizacji Programu* oraz prognozy zgłoszone przez wskazane wyżej organy zostaną uwzględnione w obu dokumentach.

Ponadto, na podstawie przepisów tej samej ustawy w dniu 22 lutego 2011 r. opublikowano Obwieszczenie Pełnomocnika Rządu zawiadamiające o możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu dokumentu *Program dla Odry-2006 – aktualizacja*. W obwieszczeniu poinformowano o tym, gdzie można zapoznać się z przedmiotowym dokumentem, prognozą jego oddziaływania na środowisko, a także o możliwości zgłaszania do niego uwag.

Dalsze czynności dotyczące przedmiotowego dokumentu będą podejmowane na bieżąco w 2011 r.

9. Informacja o kontrolach przeprowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli w 2010 r.

W 2010 r. w Wydziale Programu dla Odry-2006 Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzone zostały przez Najwyższą Izbę Kontroli dwa postępowania kontrolne. Poniżej przedstawiono zakres kontroli, okres objęty kontrolą oraz terminy, w których czynności kontrolne były prowadzone.

- *Wybrane działania Pełnomocnika Rządu do Spraw Programu dla Odry – 2006 podejmowane w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2010 r. dotyczące ochrony wód i zagospodarowania terenów przylegających do sztucznych zbiorników wodnych w Turawie, Otmuchowie i Nysie.*

Kontrola prowadzona była przez Najwyższą Izbę Kontroli Delegatura w Opolu w dniach: 19 sierpnia, 23 - 30 września oraz 6 – 11 października 2010 r. Protokół złożony w dniu 11 października 2010 r. podpisany został przez Pełnomocnika 20 stycznia 2011 r.

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 11 lutego 2011 r. NIK pozytywnie oceniła działalność Pełnomocnika w zakresie objętym kontrolą, stwierdzając jedno uchybienie związane z klasyfikowaniem zadań w ramach komponentów *Programu dla Odry – 2006*. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Pełnomocnik poinformował, że w 2011 r. we wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej *Programu dla* zadań realizowanych przez Ministra Środowiska skierowanym do Ministra Finansów podawane będą nazwy komponentów i zagregowane kwoty planowanych nakładów w ramach dotyczących ich zadań.

- *Realizacja ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry w oparciu o Program dla Odry – 2006.*

Kontrola prowadzona była w okresie od dnia 8 grudnia 2010 r. do 18 marca 2011 r. przez Najwyższą Izbę Kontroli Delegatura we Wrocławiu. Złożony w dniu 18 marca 2011 r. protokół został podpisany przez Pełnomocnika w dniu 24 marca 2011 r. Do momentu sporządzenia niniejszego *Sprawozdania* nie otrzymano wystąpienia pokontrolnego.

10. Podsumowanie

W niniejszym Sprawozdaniu została przedstawiona działalność Pełnomocnika Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 w 2010 r. W okresie tym Pełnomocnik kontynuował koordynację prac w ramach modernizacji Odrzańskiego Systemu Wodnego.

Przejawiało się to przede wszystkim w bieżącym monitorowaniu stanu realizacji inwestycji, organizowaniu spotkań z inwestorami poszczególnych zadań, a także dokonywaniu przeglądów inwestycji. Pełnomocnik każdorazowo wskazywał przedstawicielom jednostek realizujących zadania na konieczność większego zaangażowania w pozyskiwanie pozabudżetowych środków na finansowanie inwestycji.

W 2010 r. Pełnomocnik zwołał także dwa posiedzenia *Komitetu Sterującego Programu dla Odry-2006*. Członkowie Komitetu w swoich pracach skupiali się przede wszystkim na kwestiach dotyczących realizacji zadań *Programu*, w tym ich finansowania oraz zaawansowania .

Podobnie jak w latach poprzednich zaangażowanie Pełnomocnika koncentrowało się szczególnie na realizacji dwóch priorytetowych zadań *Programu*, które finansowane są ze środków pochodzących z pożyczki z Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju i Banku Rozwoju Rady Europy, tj. zbiornika Racibórz i Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego. To szczególne zainteresowanie wynika przede wszystkim ze znaczenia tych inwestycji dla ochrony przeciwpowodziowej w górnym i środkowym biegu Odry oraz towarzyszącymi im od początku wieloma trudnościami. W przypadku *Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego* dodatkowe komplikacje powoduje to, że na inwestycję składa się aż 67 zadań realizowanych w większości w granicach miasta Wrocławia lub na terenach do niego przyległych. Powoduje to konieczność uzyskania wielu decyzji i pozwoleń od wielu organów, poczynając od zarządców dróg, a na konserwatorze zabytków kończąc. Działania Pełnomocnika w przypadku tych zadań, skupiały się nie tylko na inicjowaniu i organizowaniu spotkań służących rozwiązywaniu poważnych problemów (od samego początku towarzyszących tym inwestycjom), ale bardzo często na bezpośredniej interwencji w celu poszukiwania natychmiastowych rozwiązań służących eliminowaniu pojawiających się problemów. W tym miejscu należy wskazać, że niestety mimo aktywnego włączenia się Pełnomocnika w rozwiązanie sporu pomiędzy Regionalnym zarządem Gospodarki Wodnej we Wrocławiu a firmą TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. nie udało się uzyskać prawa do jazu przy elektrowni Wrocław I, co jest niezbędne dla realizacji modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego. Sprawa znajdzie swoje zakończenie dopiero w sądzie.

W tym miejscu należy także podkreślić ogromne znaczenie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie

budowli przeciwpowodziowych dla obu inwestycji. Głównym jej celem było wprowadzenie do systemu prawnego rozwiązań, które pozwolą na usprawnienie oraz przyspieszenie prac związanych z przygotowaniem do realizacji inwestycji przeciwpowodziowych, a przede wszystkim w zakresie pozyskiwania gruntów pod inwestycję. Będzie miało to szczególne znaczenie dla realizacji zbiornika Racibórz, gdyż to właśnie problemy dotyczące nieruchomości niezbędnych do realizacji i funkcjonowania inwestycji opóźniały rozpoczęcie jej realizacji.

Należy również przyponieć, że rok 2010 to czas katastrofalnych powodzi, które nawiedziły dorzecza Wisły i Odry. Powodzie te przyniosły ogromne straty zarówno w wymiarze społecznym, jak i ekonomicznym, ale przede wszystkim po raz kolejny uwiaryściły potrzebę inwestowania w kompleksowe rozwiązania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej. Jednocześnie pokazały, że inwestycje realizowane w ramach *Programu dla Odry-2006* wpłynęły na znaczne ograniczenie skutków powodzi. Nawet jeżeli w wielu przypadkach nie pozwoliły uniknąć zalania, to minimalizowały jego konsekwencje. Jako przykład można tu wskazać zwiększające retencję korytową inwestycje w górnym biegu rzeki Odry, polegające na regulacji rzek i potoków. Inwestycje te uchroniły przed zalaniem dziesiątki miejscowości położonych na terenach górskich i podgórszych. Podobnie, jak budowa polderu Buków oraz zbiornika Włodzienin, które zapobiegły powodziom w Raciborzu, Opolu, częściowo uchroniły przed zalaniem Kędzierzyn – Koźle oraz wpłynęły na obniżenie fali kulminacyjnej poniżej Opola. Efektywność wskazanych tu przykładowych inwestycji dodatkowo podkreśla konieczność dalszych prac, gdyż pokazuje, np. jak skuteczną funkcję przeciwpowodziową w takiej sytuacji pełniłby zbiornik Racibórz.

Ponadto Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 zaangażował się w tworzenie polsko-czesko-niemieckiego systemu ostrzegania przed powodzią. Gwałtowna powódź, która wystąpiła w sierpniu 2010 r. na południowo-zachodnim pograniczu kraju udowodniła bowiem, że bez harmonijnej współpracy służb tych trzech krajów nie ma możliwości minimalizowania ich skutków.

Wezbrania 2010 r. potwierdzają konieczność kontynuacji *Programu dla Odry-2006*.